

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Forespørgsel nr. F 20:

Forespørgsel til socialministeren og justitsministeren:

»Hvilke initiativer vil regeringen tage for at begrænse prostitution mest muligt gennem en indsats, der rettes mod både prostituerede, potentielle prostituerede, kunder, bordelindehavere, alfonser, boligudlejere, annonceudbydere og dem, der i øvrigt tjener på prostitution.« Af Tove Videbæk (KRF), Flemming Kofod-Svendsen (KRF), Ole M. Nielsen (KRF) og Jann Sjørnsen (KRF).

(Forespørgslen anmeldt 1/12 98. Fremme af forespørgslen vedtaget 4/12 98).

Begrundelse

Tove Videbæk (KRF):

Der er en lang række grunde til, at Kristeligt Folkeparti har taget initiativ til at rejse denne forespørgselsdebat.

For det første er det ti år siden, Folketinget sidst havde en lignende debat. Dengang var det også Kristeligt Folkeparti, der tog initiativet. Den mundede ud i oprettelsen af bl.a. PRO-Centret og forskellige forskningsprojekter om prostitution.

Ti år er gået, og mange af de initiativer, som socialministeren og Folketingets Socialudvalg blev enige om der skulle sættes i gang, er enten

ikke blevet til noget eller er strandet undervejs. Samtidig har prostitutionen igennem årene skiftet karakter på nogle punkter. I dag er der store problemer med såkaldt trafficking, international handel med kvinder til prostitutionsformål. Kvinderne kommer fra Østeuropa samt fra Sydøstasien og andre eksotiske lande. Denne udvikling er accelereret især efter Murens fald, hvor der i de tidligere Østlande er stor fattigdom og arbejdsløshed.

Formanden:

Der er stadig væk for meget uro i salen.

Tove Videbæk (KRF):

Dette tvinger håbefulde eller desperate unge kvinder til Vesten i håb om en bedre fremtid. EU-Kommissionen skønner, at det årligt drejer sig om op mod en halv million kvinder fra Øst- og Centraleuropa, der kommer til Vesteuropa og bliver solgt, først og fremmest til sexindustrien.

Mange af dem er blevet lovet restaurations- eller husholdningsarbejde, men når de ankommer til Vesten, bliver de tvunget til at prostituere sig på den ene eller anden måde. Det er en problemstilling, som særlig Ligestillingsrådet har taget op, bl.a. via dets høring om handel med kvinder.

Vi ønsker en bred debat om emnet. Vi ønsker ikke at udelukke nogen aspekter i sagen, men ønsker især at fokusere på bagmændene, deres kæmpefortjeneste, kunderne, forebyggelse af prostitution og international handel med kvinder samt social indsats over for de prostituerede og sidst forskning på området.

Dorit Otzen fra KFUK's sociale arbejde i Rendsen siger: »Vi trænger til en virkelig debat om prostitutionens grundlag i stedet for alle de dumme floskler og myter om, at prostitution er verdens ældste erhverv, underforstået at det er det umuligt at gøre noget ved. Men der er kun én grund til, at kvinder lever et foragtet og fornedret liv som prostituerede, og det er nød.«

Samtidig siger hun, at hun er chokeret over den foragt, som det danske samfund udviser ved at lade så mange kvinder leve en så nådesløs tilværelse.

Det er blot nogle få af grundene til, at Kristeligt Folkeparti rejser en forespørgselsdebat om denne sag, og vi håber på at få en god og frugtbar debat i dag.

Besvarelse

Justitsministeren (Frank Jensen):

Indledningsvis vil jeg takke Kristeligt Folkeparti for at have taget initiativ til denne debat om indsatsen mod prostitution. Det er et vigtigt emne, som også har stor bevågenhed i befolkningen og i den offentlige debat.

Forespørgslen i dag er jo rettet både til socialministeren og mig. Det tager jeg som et positivt udtryk for og en anerkendelse af, at den samlede indsats mod prostitutionen har flere fronter. Der er behov for både en social indsats i forhold til de prostituerede og en strafferetlig og politimæssig indsats i forhold til bagmændene.

Jeg vil starte med at redegøre for regeringens indsats og initiativer på det strafferetlige og det politimæssige område, herefter vil socialministeren redegøre for den sociale indsats over for de prostituerede.

På det strafferetlige område har regeringen i dette folketingsår taget et væsentligt initiativ med det lovforslag om ændring af straffeloven, nr. L 43, som netop i dag er blevet vedtaget af et meget stort flertal her i Folketinget. Lovændringen har to hovedelementer:

For det første ophæves straffelovens bestemmelser om, at prostituerede kan straffes for ikke at søge lovligt erhverv. Ophævelsen af strafbestemmelsen er et signal om et ændret samfundssyn på dem, der havner i prostitution. Prostituerede skal ikke stemples som kriminelle. Det, der er brug for, er den sociale indsats, som socialministeren om lidt vil komme nærmere ind på. Det er præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, og det vil jeg også godt understrege her, at der ikke er tale om at gøre prostitution til et lovligt erhverv. Det drejer sig om at fjerne den formelle straftrussel over for den enkelte prostituerede.

Man kan spørge, om der er risiko for, at prostitutionen fremover vil blive markedsført mere åbenlyst eller aggressivt. På dette punkt medfører lovændringen absolut ingen lempelser, og politiet har med de gældende regler i politivedtægten og i straffelovens § 233 mulighed for at gribe ind over for groft anstødelig reklamering og markedsføring.

For det andet går lovændringen ud på at kriminalisere kunder til visse prostituerede. Kriminaliseringen rammer enhver kunde til prostituerede under 18 år. Kriminalisering af kunder kan medvirke til at begrænse efterspørgslen ef-

ter de helt unge og meget sårbare prostituerede. Nykriminaliseringen falder også i tråd med en række internationale bestræbelser, der er i gang med henblik på at bekæmpe seksuel udnyttelse af børn.

Som led i debatten om den del af lovforslaget blev der rejst det spørgsmål, om man ikke burde kriminalisere alle kunder, altså også kunder til voksne prostituerede. I Sverige har man for ganske nylig gennemført en sådan fuldstændig kriminalisering. Det er efter min opfattelse et meget vidtgående skridt, som vi i hvert fald ikke bør overveje at tage her i landet, før vi har haft mulighed for at vurdere de svenske erfaringer.

I forhold til de voksne prostituerede bør den strafferetlige indsats fortsat være koncentreret om bagmændene, især dem, der fremmer prostitution ved at presse eller lokke andre ind i erhvervet, eller som udnytter de prostituerede økonomisk.

I den seneste tid har der ikke kun her i landet været betydelig fokus på problemet med en bestemt form for bagmandsvirksomhed, nemlig international handel med kvinder med henblik på prostitution. Vi har allerede en række bestemmelser både i straffeloven og i udlændingeloven, som kan anvendes til at ramme bagmænd, der står bag den organiserede handel med kvinder med henblik på prostitution.

Jeg er imidlertid indstillet på nøje at overveje, om der bør gøres endnu mere på dette område, og jeg har for nylig anmodet Rigsadvokaten om at undersøge og vurdere behovet for yderligere straffelovsbestemmelser, der er rettet mod international handel med kvinder med henblik på prostitution.

Jeg vil understrege, at der ikke med lovændringen er lagt op til nogen som helst svækkelse af den politimæssige indsats i forhold til bagmandskriminalitet på prostitutionsområdet.

Jeg kan nævne, at Københavns Politi netop har udarbejdet en omfattende operationsplan til bekæmpelse af handel med udenlandske kvinder og prostitution. Hensigten med operationsplanen er at udnytte, forstærke og målrette de allerede iværksatte politimæssige foranstaltninger som f.eks. indrejsekontrol, beværtningstilsyn, patruljeringsvirksomhed og udlændingekontrol. Operationsplanen skal medvirke til en mere indgående kortlægning af de kriminelle mønstre på området, en kortlægning, der på sigt yderligere vil forbedre politiets muligheder for at bekæmpe organiseret prostitution.

Når det er sagt, vil jeg, for ikke at sætte politimæssige interesser over styr, undlade at gå ind i en nærmere omtale af de enkelte led i planen. Jeg kan dog oplyse, at politiet som et led i den samlede indsats og med henblik på at sikre den grænseoverskridende koordinering på området netop har deltaget i et møde i Finland med en række andre lande fra Østersøregionen. Her havde man lejlighed til at drøfte det grænseoverskridende element i den organiserede prostitution samt udveksle erfaringer om de særlige problemer og indsatsområder, der relaterer sig til prostitution.

Også internationalt samarbejde spiller en afgørende rolle i kampen mod international handel med kvinder. Der er således i EU-regi vedtaget en række foranstaltninger om bl.a. handel med kvinder. I 1996 udvidede vi det daværende EDU's – altså den fælles narkotikaenhed, som nu overgår til Europol – mandat til også at omfatte handel med kvinder. Samtidig etablerede vi et finansieringsprogram, STOP, der har til formål at yde støtte til projekter, der beskæftiger sig med handel med kvinder. STOP-programmet blev i 1997 fulgt op af en fælles aktion, der ligeledes beskæftiger sig med problemstillingen.

Sammenfattende har vi altså over en bred front taget fat på problemet, og der er tale om en indsats, der til stadighed intensiveres.

Lad mig endelig tilføje, at vi fra Justitsministeriets side ved forskellige lejligheder på det seneste har tilkendegivet, at vi vil tage en samlet drøftelse med bl.a. politiet og anklagemyndigheden om behovet for en justering af indsatsen over for den organiserede prostitution og handel med kvinder.

Justitsministeriet har således inviteret repræsentanter for politi og anklagemyndighed samt Udlændingestyrelsen til et møde senere i denne måned. Det er mit håb, at vi på mødet kan afklare eventuelle knaster i det eksisterende samarbejde mellem de relevante myndigheder, så vi også fortsat kan sikre, at den samlede indsats er så effektiv som overhovedet muligt.

Herefter vil jeg give ordet til socialministeren. Socialministeren kan redegøre for den lange række initiativer imod prostitution, der er taget på socialministerens område.

Formanden:

Her i Tinget er det dog formanden, der giver ordet.

Justitsministeren (Frank Jensen):
Undskyld, hr. formand.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil også gerne sige tak til Kristeligt Folkeparti for, at de har rejst forespørgslen her, så vi får en anledning til at lave en slags status over, hvor vi er henne, når vi snakker om prostitution i vores samfund.

Jeg synes, det er værd at bemærke, at der bag justitsministerens holdning til at afkriminalisere prostitution ligger et nyt syn på de prostituerede: at der ikke er tale om kriminelle mennesker, som man først og fremmest skal reagere over for ved straf og ved det syn, at de er kriminelle, men netop se prostitution som et symptom på sociale problemer, og at det at være prostitueret ofte også er årsag til sociale og andre sundhedsmæssige problemer, at det altså trækker nye problemer med sig.

Det handler jo ikke om isoleret at fokusere på den enkelte prostituerede, men at se prostitution i en større samfundsmæssig sammenhæng. Dybest set handler det, at nogle udnytter andre mennesker på den måde, jo om et forkvaklet menneskesyn, og det, at man lader sig udnytte på den måde, er jo også udtryk for, at der er noget dybereliggende galt i vores samfund, når den slags kan finde sted.

Når man så ser på, hvad vi kan gøre for at komme prostitution til livs, må vi jo sige, at det egentlig skulle være sådan, at den sociale indsats i almindelighed i kommuner og amter var indrettet på at kunne tackle prostitutionsproblemer. Det burde jo være sådan, at afhjælpning af stofmisbrug, hjælp til at komme i gang med en uddannelse, et arbejde, finde en bolig, hele den brede indsats jo burde være indrettet sådan, at den også uden videre kunne hjælpe prostituerede, men sådan er det jo desværre ikke uden videre.

Det er klart, at mange prostituerede bliver hjulpet ude i kommunerne ved, at man har blik for deres problemer, men ofte er der ikke nogen ordentlig kontakt mellem den prostituerede, som egentlig gerne ville hjælpes ud af prostitution og måske også narkomisbrug, og så den enkelte kommune. Og det er dér, Socialministeriet er kommet ind med støtte til en række konkrete, målrettede initiativer, som i sig selv er med til at afhjælpes prostitution, men som også kan være modelprojekter for kommuner, sådan at de får blik for, hvad der skal til for at gøre noget ved det her problem.

Her vil jeg godt lige indskyde, for der er jo jævnligt debat om de puljer, vi har, at hele den indsats, der har fundet sted i løbet af de senere år, kun har kunnet lade sig gøre takket være nogle puljer, hvor man har kunnet sætte måltrettet ind med støtte til modelprojekter.

Det andet, jeg også gerne vil gøre opmærksom på, er, at en række af de projekter kun har kunnet lade sig gøre, fordi man har haft frivilligt socialt arbejde, først og fremmest en institution som KFUK. Og nogle af de initiativer, der er kommet i gang, er jo netop KFUK's sociale arbejde. Først og fremmest er Reden på Vesterbro i København jo meget kendt, hvor der er et tilbud til nogle af de allerdårligst stillede prostituerede, hvor man har både rådgivning og et værested, et sted, man kan komme, ja, et dagtilbud eller et tilbud døgnet rundt, et natthjem, hvor prostituerede uden overnattingsmuligheder kan være. Og nu er der kommet et kvindekollegium til, der yder støtte til kvinder, der ønsker at komme ud af deres tilværelse som prostitueret.

KFUK har også rundt omkring i landet andre, lignende tilbud, også andre reder og tilbud til prostituerede i det hele taget. Her har KFUK gjort et enestående stykke arbejde, og jeg synes, det er meget vigtigt, at vi har kunnet støtte det gennem de midler, vi har haft. Og der er netop kommet en mere stabil rammebevilling i hvert fald frem til og med år 2002 på nu 13 mio. kr.

Et lignende tilbud også til en speciel målgruppe er det, der hedder Tjekpunkt, ligeledes på Vesterbro i København, som er et tilbud til de helt unge prostituerede, altså til dem under 18 år, og til nogle af dem, som socialforvaltningerne har meget dårlig eller slet ingen kontakt med. Og det er et tilbud, hvor de simpelt hen kan komme, som de er, hvor de bliver hjulpet med noget mad, en seng, kan få et bad, og hvis de så fatter tillid til de voksne, jamen så bliver de hjulpet videre til et bedre sted at bo og hjulpet i gang med en uddannelse.

Det er også noget, som jeg vil sige i sig selv har en stor værdi, men som også bør være et tilbud, som breder sig på indsatsen.

Når jeg siger, at et af problemerne er, at der er for ringe eller ingen kontakt mellem de prostituerede og socialforvaltningerne, så blev der taget et initiativ, der skulle afhjælpe det, og det er et initiativ, der gik under navnet Sluseprojektet. Det blev gennemført i en række provinsbyer, og det gik ud på, at der var en projekt-

medarbejder, som var et anonymt bindeled mellem den prostituerede og den kommunale socialforvaltning.

Her var formålet netop at tilskynde den prostituerede til at få snakket med myndighederne for at komme ud af sit misbrug. Det viser sig jo, at mange prostituerede er bange for at henvende sig på socialforvaltningerne, fordi de er bange for at blive stemplet, de er bange for, at de børn, de måtte have, vil blive fjernet, fordi de er prostituerede, og de er bange for at blive tiltalt for socialt bedrageri, hvis de får sociale ydelser ved siden af, at de er prostituerede.

Projekterne i byerne har vist, at det er muligt at forstærke kontakten, sådan at flere prostituerede får afhjulpet nogle af deres problemer, og derfor er det også en af de ting, som det kan være vigtigt at arbejde videre med.

Derudover har der jo gennem 1990'erne været etableret forskellige rådgivningscentre, der nu er sluttet sammen, eller man kan sige, at erfaringerne fra de centre nu er videregivet til et fællescenter, der hedder PRO-Centret. Men de centre, vi har draget nytte af op gennem 1990'erne, er for det første det, der hed Dafne-Centret, der gav information og rådgivning om forebyggelse. Det var PRO-Linjen, som var en anonym telefonrådgivning til prostituerede, og det var det, der hed PAF, Prostitution Af Fyre, der havde mandlige prostituerede som målgruppe.

Erfaringerne fra de tre centre er nu altså sluttet sammen i det, der går under navnet PRO-Centret, som har to hovedopgaver.

Den ene er at rådgive prostituerede og potentielle prostituerede. Man kan henvende sig telefonisk eller personligt og få råd og vejledning om, hvad der kan gøres ved de problemer, man har. På den måde kan man sige, at tanken her er den samme som i sluseprojektet: at der er et bindeled til de hjælpetilbud, der er i samfundet generelt.

Det andet formål med centret er, at man her kan indhente viden om prostitueredes problemer. Det er en slags videntcenter, som kan danne basis for, at vi bliver klogere og dermed også bliver bedre til at lave en ordentlig indsats.

Målgruppen er altså de prostituerede selv, både mænd og kvinder, det er pårørende til prostituerede, og det er alle relevante grupper i det sociale system og sundhedssystemet, dem, der arbejder med eller kommer i kontakt med prostituerede.

Men vi står jo stadig væk med et behov for at komme videre, og det, der er brug for, er at se, hvordan vi kan blive bedre til at forebygge og afhjælpe i forhold til det, at der stadig væk er kvinder og også nogle mænd, der bliver prostituerede. Her er det jo vigtigt at holde fast i, at der er brug for en meget bred vifte af forskellige tilbud, fordi vi har at gøre med nogle, der er meget hårdt socialt belastede. De narkoprostituerede især, som måske oven i købet er blevet hivsmittede eller har fået aids. Her har vi den ene gruppe gade prostituerede, der måske er hjemløse, og i den anden ende kan vi have kvinder, der arbejder inden døre, arbejder som escort og på forskellig anden vis.

Så det er en ret bred gruppe, vi taler om, når vi snakker om de prostituerede, og derfor er der også tale om en meget forskellig indsats, som bl.a. PRO-Centret skal hjælpe os med at finde frem til, så vi kan blive bedre til også at rådgive kommuner og amter.

Ved de seneste forhandlinger om det, der hedder satspuljen, er der blevet afsat 16 mio. kr. til en forstærket indsats i de kommende tre år, og de kunne bl.a. bruges til en form for efteruddannelse og rådgivning af det personale, som skal arbejde med de prostituerede, for jeg synes, det er overordentlig vigtigt, at vi får det her arbejde ind i socialforvaltningerne, og at det ikke eksisterer som sådan nogle små lommer isoleret fra det almindelige sociale arbejde.

Jeg synes, der er brug for at komme videre med det, der hedder Sluseprojektet, og der er i høj grad brug for at finde ud af, hvorfor helt unge går ind i prostitution, og hvordan vi kan afhjælpe det.

Noget af det, der er på trapperne, er en landsdækkende undersøgelse over omfanget af dem, der er under 18 år: Hvilket stofmisbrug har de, og hvilken kontakt eller tilknytning giver det dem til prostitutionsmiljøet? Det er jo meget vigtigt, at vi sætter ind over for den helt unge gruppe, både når det gælder prostitution og stofmisbrug.

Så jeg håber på, at vi med de initiativer, der er i gang, og med det, der er lagt op til, kan blive bedre til at forebygge, at problemet prostitution opstår, og også bedre til at hjælpe dem, der er interesserede i at komme ud af miljøet, at vi bliver bedre til at hjælpe dem ud af det miljø.

Forhandling

Tove Videbæk (KRF):

Prostitution er ikke noget naturgivent, som et samfund må leve med. Prostitution handler om, at man ikke vil se de sociale, kulturelle og samfundsøkonomiske årsager, der gør prostitution mulig, i øjnene. Prostitution er ikke et erhverv ligesom alle andre, og det understøttes af adskillige undersøgelser og af udtalelser fra anerkendte eksperter.

Prostitution er en løsningsstrategi, og bagved den ligger altid psykiske, sociale og økonomiske problemer. Prostituerede har valgt at løse deres problemer ved at prostituere sig, og samtidig nyder bagmændene, visse dele af erhvervs livet og kunderne godt af de prostitueredes valg eller situation.

Men hvem er bagmændene egentlig? Det har vi hidtil vidst alt for lidt om, delvis fordi vi ikke i Danmark har prioriteret det. Vi ville måske ikke vide det. Man har i februar måned gentagne gange i dagbladene kunnet læse tekster som: »Menige politifolk har fået ordre til at stoppe efterforskningen af prostitutionssager mod udenlandske kvinder«, eller: »Politiledelsen har bremset efterforskningen af sager mod udenlandske prostituerede, selv om menige politifolk i snart 2 år har peget på problemet«, osv. osv.

Glædeligt er det dog, at man nu begynder at tage sagen alvorligt, således at man den 2. marts kunne læse: »Efter mange års nedprioritering af indsatsen mod den organiserede prostitution har Københavns Politi ændret holdning. Politiet går til angreb på den københavnske sexindustri bagmænd.«

Det er bagmændene og mange andre, der tjener på de prostituerede, vi først og fremmest skal fokusere på. Handel med kvinder har været en økonomisk lukrativ forretning, og afsløringsprocenten har været meget lav, og der er stor efterspørgsel.

Men den danske lovgivning indeholder allerede mulighed for at straffe bagmænd via forskellige bestemmelser. Ifølge straffelovens § 229, stk. 1, kan man straffes, hvis man fremmer kønslig usædelighed ved for vindings skyld eller i oftere gentagne tilfælde at optræde som mellemmand eller udnytter en andens prostitution. Det må da kunne gælde bagmændene. Men kunne ikke også annonceudbydere, bordelindehavere, boligudlejere og de, der i øvrigt tjener på prostitution, rammes af denne para-

graf? Og hvad med det gymnasieblad, der på hele fire sider åbent reklamerer for, hvor uproblematisk det er at blive prostitueret? Jo, efterforskning og håndhævelse af bestemmelserne i straffelovgivning, politivedtægter og i særlovgivning har været nedprioriteret længe.

Hvem er de prostitueredes kunder? Se, det ved vi også alt for lidt om i Danmark, og derfor må vi have forskningen sat i gang på dette område. Sverige har forsket længe og meget i dette og har på baggrund af denne forskning vedtaget en lov, der kriminaliserer kunden. Den svenske forsker, der har stået for dette, Sven Axel Månsson, kalder Danmark for et uland på dette område. I Göteborg eksisterer der nu et projekt, der hedder KAST, der står for købere af seksuelle tjenester. Det er en rådgivning for prostitutionskunder. Metoden er opsøgende arbejde, telefonrådgivning og netværk, og der er mulighed for besøg eller en samtale.

I England har man etableret et kursus for mænd, der har antastet prostituerede på gaden, og disse mænd får valget mellem en retssag eller en dag på skolebænken, hvor de skal lære noget om, hvor mange prostituerede der begyndte karrieren som meget unge, og at mange af dem er blevet misbrugt som børn, og at prostituerede ofte voldtages, at de ofte har voldelige alfonser, og at mange af dem har misbrugsproblemer.

Men hvordan får vi nu taget fat på at begrænse prostitution og handel med kvinder?

FN's konvention af 1949 om afskaffelse af handel med kvinder og udnyttelse af andres prostitution har vi i Danmark underskrevet, men ikke ratificeret. Konventionen foreskriver straf til alle, der udnytter prostituerede, og klassificerer kvinderne som ofre. Verdenskvindekonferencen i Beijing i 1995 enedes om en handlingsplan imod volden mod kvinder, og landene opfordredes til at ratificere FN's konvention af 1949 til afskaffelse af prostitution og handel med kvinder.

Der er adskillige internationale konventioner, der siger, at vi ikke alene skal begrænse, men vi skal afskaffe prostitution og handel med kvinder. Hvordan kan vi gøre det i Danmark? Jo, her må alle gode kræfter i gang: forskning, politi, sociale myndigheder, private hjælpeorganisationer, efterforskning, håndhævelse af gældende love, indsats til forebyggelse af prostitution og international handel med kvinder. Vi må have det hele i gang. Der er mange gode

ideer at hente rundt omkring. Lad os komme i gang.

Vi vil gerne opfordre regeringen til at tage initiativet i denne sag, og vi håber også, at Folketingets partier vil slutte op om følgende:

Forslag til vedtagelse

- »Idet Folketinget konstaterer, at indsatsen over for de prostituerede i de seneste år er blevet forbedret, opfordrer Folketinget regeringen til at intensivere bekæmpelsen af prostitution ved
- at øge den sociale indsats over for prostituerede, bl.a. gennem et forstærket samarbejde mellem politi, sociale myndigheder og private hjælpeorganisationer,
 - at skærpe efterforskningen og håndhævelsen af bestemmelser, der har til formål at begrænse prostitution og international handel med kvinder til prostitutionsformål ved en særlig indsats rettet mod kunder og bagmænd,
 - at iværksætte forskning vedrørende prostitutionskunder, bagmænd og prostitueredes vej ud af prostitutionen med henblik på at styrke den samlede indsats til forebyggelse af prostitution og international handel med kvinder til prostitutionsformål.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 42)

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning):

Inge Refshauge (DF):

I Dansk Folkeparti er vi enige i, at prostitution er et sygdomstegn i samfundet. Dansk Folkeparti har stor sympati for Kristeligt Folkepartis forslag. Vi har såmænd heller ikke problemer med regeringens forslag, men mener, at forslaget fra Kristeligt Folkeparti er mere præcist.

Vi har i Dansk Folkeparti kun lidt problemer med den sidste pind: at iværksætte forskning vedrørende prostitutionskunder, bagmænd og prostitueredes vej ud af prostitutionen. Vi vil gerne have uddybet fra Kristeligt Folkeparti, hvad der reelt menes med forskning. Er det kontrolforanstaltninger, så man skal have nogle mænd med blå briller stående i gadedøren og kontrollere, hvem der kommer og går hos de

prostituerede? Og hvem skal udføre disse kontrolforanstaltninger? Kan vi få et svar på det?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Nej, det, vi mener med forskning, er bestemt ikke, at der skal stå en politimand på hvert hjørne inde i byen, men vi mener noget som netop det, der har været i gang med Sluseprojektet.

Ved Sluseprojektet fik man netop indsamlet masser af viden om prostitution, således at kommunalarbejderne, der skulle tage imod de prostituerede, når de kom og ville have hjælp, var bedre rustet til det. Det er på det ene område, og på det andet område er det videnskabelig forskning, som vi ønsker på området. Der ser vi egentlig ikke politiet involveret som sådan.

Else Marie Mortensen (S):

Folketinget har netop tredjebehandlet og vedtaget lovforslag nr. L 43, der omhandler ændringer af straffeloven, som fjerner den sidste rest af kriminalisering af den enkelte prostituerede. Med vedtagelsen er det lykkedes at løse det dilemma, der har forekommet som en gordisk knude i mange år, nemlig at afkriminalisere prostituerede kvinder og mænd uden at legalisere prostitution som et egentligt erhverv.

Der har fra visse sider været spurgt til indtægter i relation til skatteministerens område, og mange har i øvrigt også rejst spørgsmål om bagmænd og andre med kriminel interesse i det her felt.

Lovforslag nr. L 43, vil jeg godt understrege, ændrer ikke på de områder overhovedet. Indtægter var og er fortsat skattepligtige, nøjagtig som alle andre indtægter i dette land, der ikke er undtaget i skattelovgivningen.

Og med hensyn til udnyttelse af andre i form af bagmandsvirksomhed og alfonseri er der heller ikke ændret noget. Det var forbudt, og det er det fortsat.

Jeg har været stolt af og glad for at høre på både justitsministerens og socialministerens besvarelser af denne her forespørgsel.

For den socialdemokratiske gruppe har den nævnte ændring i straffeloven været et led i en lang række af forbedringer på området, som vi målrettet har arbejdet for siden december 1992. Vi har ønsket at forebygge prostitution, i de uafvendelige tilfælde at udskyde en eventuel prostitutionsdebut til voksenalderen og at hjælpe med at lette vejen ud af prostitution og

opruste det sociale hjælpeapparat til at modtage tidligere prostituerede som enten revalideringsberettigede eller aktiveringsberettigede.

Vi har ønsket at ajourføre vores viden på området og initiere, opmuntre til forskning på området, på de områder, hvor vi ved for lidt. Vi ved eksempelvis for lidt om den anden side af prostitutionsvirksomheden, købernes motiver og bevæggrunde, og om baggrundene for de unges prostitutionsdebut.

Vi har også ønsket at udskille den del af prostitutionsproblematikken, der handler om det enkelte menneskes liv og værdighed, fra straffeloven. Vi har ønsket at give politi, anklagemyndighed og domstole bedre mulighed for og redskaber til at efterforske, retsforfølge og domfælde bagmændene. Og vi har ønsket at medvirke til et internationalt samarbejde og melde klart ud som nationalt parlament på det her område for at fremme det internationale samfunds mulighed for at imødegå udviklingen.

Som jeg har sagt ved mange andre lejligheder, er der mange lag i hele denne her problematik, og der er utallige vinkler ind på hvert eneste af disse lag i problemstillingerne.

For at undgå myter, tabuer og fordomme i en debat om prostitution er det efter min opfattelse væsentligt at skelne skarpt mellem på den ene side begrebet prostitution og på den anden side handel med seksuelle ydelser, som den enkelte indgår i, den individuelle prostitution.

Det er lidt besværligt at fastholde denne skelnen, men som vi også understregede ved førstebehandlingen af L 43, er det vigtigt at adskille både initiativerne på områderne og retsvirkningerne på områderne.

Det er afgørende vigtigt at forebygge prostitution, og i de tilfælde, hvor forebyggelse ikke virker, at udskyde debuten så længe som overhovedet muligt. Det prioriterer vi højt, for det, vi ved, er, at de skadelige virkninger, som prostitutionen har for den enkelte, forstærkes, jo yngre den pågældende er ved sin debut.

Det er også den viden og tankegang, der ligger bag den del af L 43, der drejer sig om at kriminalisere kunder til under 18-årige.

Der er mange ting og forhold i dette problemfelt, som vi ved alt for lidt om. Paradoksalt nok er grundlaget for den antagelse, vi sådan som et slag på tasken regner med, nemlig at der er cirka 5.000 aktive prostituerede i Danmark, rent faktisk en optælling af Ekstra Bladets annoncer. Det må siges at være et paradoks.

Vi ønsker at opruste det sociale system til at modtage tidligere prostituerede, og socialministeren har udmærket redegjort for det.

Ud over hele denne sammensatte problematik, dette mangede uhyre, hviler skyggen af organiseret bagmandsvirksomhed og international organiseret kriminalitet over det hele.

Jeg tror, alle mennesker har nogle meget stærke følelsesladede erindringer fra det første møde, vi havde med eksempelvis »Onkel Toms hytte« og tv-serien »Rødder«. De følelser husker vi, fordi slaveri, det at gøre mennesker og menneskelighed til en handelsvare, er umiddelbart afskyeligt og rædselsvækkende. Det er nøjagtig de samme følelser, der vækkes, når nogle individer misbruger og udnytter andre menneskers seksualitet og handler med den. Det uvæsen kan vi kun komme til livs i et større internationalt samarbejde, og derfor har jeg også specielt været glad for at lytte til justitsministerens besvarelse.

Kristeligt Folkeparti har fremsat et forslag til vedtagelse her fra talerstolen. Der er to årsager til, at jeg på regeringspartierne vegne er nødt til at fremsætte et alternativt forslag og tage afstand fra Kristeligt Folkepartis forslag.

Kristeligt Folkeparti har i de samtaler, vi har haft om vedtagelserne, stillet ultimative krav, som vi ikke kan være med til, specielt under hensyn til, at Kristeligt Folkeparti netop har stemt nej til vedtagelsen af lovforslag nr. L 43.

Jeg skal på regeringspartierne vegne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der i de senere år er iværksat en lang række foranstaltninger over for prostitution og prostituerede, bl.a. repræsenteret ved indsatsen gennem KFUK's sociale arbejde samt den landsdækkende rådgivningsindsats, videnindsamling og oplysningsindsats, der forestås af bl.a. PRO-Centret.

Folketinget finder, at det i det fortsatte arbejde er væsentligt:

- at få afdækket og beskrevet, hvorfor unge piger og unge mænd går ind i prostitution,
- at få øget beredskabet over for prostitution hos det kommunale og amtskommunale frontpersonale,
- at arbejde videre med metoder til at få de prostituerede i tale,

- yderligere at intensivere myndighedernes indsats i bekæmpelsen af de bagmænd, som fremmer prostitution ved at presse eller lokke andre ind i erhvervet, eller som udnytter de prostituerede, og

- at styrke og intensivere det internationale arbejde med bekæmpelsen af den organiserede bagmandskriminalitet på området.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 43).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår her efter i de videre forhandlinger.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Til fru Else Marie Mortensen: Som vi ser det, har lovforslag nr. L 43 ikke noget med det her at gøre. Selvfølgelig har substansen i sagen noget med det at gøre, men det har som sådan ikke noget med hinanden at gøre.

Fru Else Marie Mortensen talte om, at man i regeringen meget prioriterer at retsforfølge og domfælde bagmænd. Jeg vil da spørge: Hvor når har man sidst domfældt en bagmand, og hvor mange har man domfældt?

Fru Else Marie Mortensen nævner også, at hun er meget glad for, at vi har underskrevet diverse konventioner; men vi har jo ikke ratificeret dem, og vi opfylder dem jo absolut heller ikke. Hvad er fru Else Marie Mortensens kommentar til det?

Og det sidste: Fru Else Marie Mortensen nævnte også noget om Ekstra Bladets annoncer. Jamen netop de her annoncer, som er i Ekstra Bladet og andre blade, er det egentlig ikke en form for mellemmandsvirksomhed? Det er nogle, der tjener på andres prostitution, og burde de så egentlig ikke domfældes som mellem-mænd?

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Fru Else Marie Mortensen fra Socialdemokratiet kommenterede Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse derhen, at det måtte Socialdemokratiet tage afstand fra. Og det synes jeg egentlig er et stærkt ordvalg, også når man lytter til begrundelserne herfor, for begrundelserne var to: for det første, at Kristeligt Folkeparti havde stemt imod L 43, og for det andet, at vi havde stillet ultimative krav.

Det er rigtigt, at vi stemte mod L 43, men L 43 har, sådan som jeg ser det, ikke noget med vores forslag til vedtagelse at gøre eller med debatten i dag. Og for det andet stillede vi også ultimative krav – hvis man vil formulere det sådan – derhen, at vi sagde: Vi har rejst den her forespørgselsdebat selvfølgelig også med henblik på at fremsætte et forslag til vedtagelse. Det ønsker vi, fordi vi synes, vi godt vil tage os selv og Folketinget seriøst derhen, at vi formulerer et forslag, når vi nu har rejst en forespørgselsdebat, men vi er i øvrigt villige til at forhandle.

Og når man ser på de to forslag til vedtagelse, der nu er fremsat af henholdsvis Kristeligt Folkeparti og Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, vil jeg da godt høre, hvad det så mere præcis er, fru Else Marie Mortensen tager afstand fra i Kristeligt Folkepartis forslag, når vi ser på substansen, på indholdet af det, og ikke så meget på, hvad vi har gjort tidligere, eller hvilke krav vi har stillet under forhandlinger, som Folketinget i øvrigt ikke har deltaget i.

(Kort bemærkning).

Else Marie Mortensen (S):

Ja, det er ikke så let, når man får mere end tre ting for på én gang! Nu må jeg se, om jeg kan huske det hele.

Jeg kan ikke forstå, at Kristeligt Folkeparti ikke synes, der er sammenhæng mellem L 43 og så den forespørgselsdebat, man har rejst nu. Det handler faktisk om de samme mennesker. Det handler om beskyttelse af unge mennesker. Intentionerne bag L 43 var at beskytte unge. I omtaler selv de prostituerede som ofre ved enhver given lejlighed, og alligevel ville I ikke medvirke til at afkriminalisere ofrene.

Formanden:

Man må ikke bruge direkte tiltale.

Else Marie Mortensen (S):

Undskyld. Kristeligt Folkeparti ville ikke medvirke til at afkriminalisere, selv om Kristeligt Folkeparti hævder, at der er tale om ofre.

Med hensyn til de internationale konventioner har jeg jo netop stået her på denne talerstol og plæderet for samarbejde og for at udvide samarbejdet i alle de internationale relationer, og jeg har netop sagt, at jeg mener, vi som nationalt parlament har en meget stor forpligtelse til at melde klart ud, hvad vi mener.

Og så bliver jeg nødt til at henvise spørgsmålet om, hvem der er domfældt hvornår og hvor-

for, til justitsministeren. Det er jeg sikker på at han som den udøvende myndighed har meget mere styr på, end jeg har som folketingsmedlem.

Til hr. Jann Sjursens spørgsmål om, hvad der er forskellen: Vi synes, vores forslag til vedtagelse er bedre gennemarbejdet – jeg har givet to små begrundelser – og så synes jeg simpelt hen, indholdet er mere i overensstemmelse med vore intentioner på det her område.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

I forhold til fru Else Marie Mortensens ordvalg mener jeg stadig væk, at det er relevant også for debattens skyld, og når vi skal diskutere de forskellige forslag til vedtagelse, at få klarlagt, hvad det er, fru Else Marie Mortensen og Socialdemokratiet tager afstand fra – det var det ordvalg, der blev brugt – i Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse.

At Socialdemokratiets forslag måske er bedre formuleret og harmonerer mere med intentionerne bag Socialdemokratiets politik, kan jeg forstå, men når jeg læser de to forslag til vedtagelse, synes jeg faktisk ikke, afstanden er så stor endda, som fru Else Marie Mortensen lige som forsøger at gøre den til. Derfor vil jeg stadig væk spørge: Hvad er det helt konkret, som Socialdemokratiet tager afstand fra i Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse, bortset fra at det måske ikke er formuleret så godt, som fru Else Marie Mortensen gerne ville have haft det?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Blot en kommentar til et spørgsmål, som jeg stillede til fru Else Marie Mortensen, og som jeg ikke fik svar på vedrørende bl.a. Ekstra Bladets annoncer: Når nu Ekstra Bladet tjener masser af penge på prostituerede og prostitutionsvirksomhed, kan vi så ikke sammenligne det med mellemmand, og bør man ikke håndhæve loven på det her område?

(Kort bemærkning).

Else Marie Mortensen (S):

Nu er det jo sådan, at når to mennesker, der er dybt engageret i noget, bruger ord og taler sammen, så bruger vi nogle gange stærke ord, fordi det er noget, der optager os meget. Hvis jeg har sagt »afstandtagende«, så skyldes det reelt, at jeg forsøgte at kommentere vores forhold til de to årsager, der er, nemlig de ultima-

tive krav og det forhold, at Kristeligt Folkeparti har sagt nej til L 43. Det er på den baggrund, vi tager afstand - ikke fra indholdet i forslaget, men fra at stemme for forslaget. Og som sagt er det måske et lidt stærkt ord, men vi snakker også om noget, som optager både hr. Jann Sjursen og undertegnede meget rent følelsesmæssigt.

Med hensyn til spørgsmålet vedrørende Ekstra Bladet: Ja, det er jeg fuldstændig enig i. Jeg kan ikke lide Ekstra Bladet, men jeg bliver jo nødt til i den sammenhæng at sige: Jeg synes, at det ikke er særlig sympatisk. Jeg synes faktisk, det er temmelig ulækkert og ubehageligt, men der ligger en så gammel praksis, så når jeg spørger til det område, får jeg at vide, at det er en velerhvervet ret eller en indarbejdet praksis. Det kan jeg være lige så forbløffet over som alle andre.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg synes, det er vigtigt på det her område, at vi ikke taler os længere fra hinanden, end vi rent faktisk er. Det er klart, at der kan være forskellige holdninger, og vi har også, som fru Else Marie Mortensen har peget på flere gange her i debatten, stemt imod L 43, sådan som jo andre partier i øvrigt har det.

Men jeg synes stadig væk, at det er relevant at spørge fru Else Marie Mortensen om, hvad det så er, vi er uenige om i forhold til Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse. For jeg har faktisk tilkendegivet her fra talerstolen, at det forslag til vedtagelse, som fru Else Marie Mortensen på Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres vegne har fremsat, sådan set langt hen ad vejen er meget fornuftigt.

Jeg kan ikke se de store, uoverstigelige problemer dér, og derfor vil jeg da gerne have, at fru Else Marie Mortensen kommenterer Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse - ikke bare i forhold til, hvordan man ser på det sådan formelt, men i forhold til substansen i det. Er der noget i Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse, som fru Else Marie Mortensen og Socialdemokratiet er uenige i, så synes jeg da, det er vigtigt at få det frem her, for det er jo det, debatten drejer sig om i dag.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg synes, Kristeligt Folkepartis ordfører nu har brugt megen tid af debatten til at tale om for-

malia, formelle ting, frem for at komme ind til kernen af det, som Kristeligt Folkeparti ønsker med den debat - det går jeg i hvert tilfælde ud fra, når man nu har rejst en forespørgselsdebat - nemlig:

Hvad er det, der skal til, for at vi kan forbedre forholdene for de prostituerede, sådan at vi kan hjælpe dem ud af prostitutionen, der er blevet marginaliserede gennem deres prostitution, og hvordan kan vi styrke indsatsen mod bagmandsvirksomhed, mod dem, som tjener penge som bagmænd for de prostituerede? Hvordan kan vi styrke det internationale samarbejde, som Danmark allerede tager del i?

Lad os tale om dette frem for en debat om ord, for vi ved jo, at der ligger forskellige ting bag, og vi har forskellige holdninger til den vedtagelse, som er fremsat af Socialdemokratiets ordfører, fru Else Marie Mortensen, og så Kristeligt Folkepartis.

Det er, som om det først er efter, at Kristeligt Folkeparti har rejst forespørgselsdebatten i dag, at der er kommet gang i debatten, og det er jo ikke rigtigt. Der har jo været gang i en række initiativer fra regeringens side på det her felt. Det er dem, som både socialministeren og jeg selv har haft lejlighed til at redegøre for i dag, men Kristeligt Folkeparti har jo stemt imod væsentlige initiativer fra regeringens side. Nærmest for ganske få minutter siden stemte Kristeligt Folkeparti imod et lovinitiativ, der ændrer synet på, hvordan vi lovgivningsmæssigt behandler de prostituerede.

Her fjernede vi den kriminalisering af de prostituerede og sagde, at det ikke er igennem det at kriminalisere de prostituerede, vi hjælper dem. Og det har heller ikke været anvendt i praksis i lang tid fra politiets og anklagemyndighedens side, netop fordi samfundssynet er ændret.

Nu har vi så taget konsekvensen af det også her i Folketinget og taget de paragraffer ud af straffeloven og sagt, at det er gennem sociale initiativer, den række af sociale initiativer, som socialministeren har redegjort for, at vi skal hjælpe de prostituerede; men så skal vi til gengæld bruge de bestemmelser, vi har i straffeloven, til at ramme bagmændene, dem, der står som bagmænd for de prostituerede, og dem, der står for den internationale handel med kvinder til prostitution.

Men her er Kristeligt Folkeparti altså gået imod regeringens initiativ, som regeringen har fået vedtaget her i Folketinget, og er altså ikke

med i det syn, som regeringen har, og som et stort flertal her i Folketinget har. Så er det lidt paradoksalt, at man ønsker, at vi skal stemme for en fælles vedtagelse. Der synes jeg, Kristeligt Folkeparti skal have lov at stå med deres egen og stemme for den, og vi kan stemme for den, som et stort flertal i Tinget er enige om.

Karen Rønde (V):

Prostitution er som udgangspunkt et socialt problem, ikke en forbrydelse. For der er næppe nogen, der af lyst beslutter sig for at sælge sin krop, som om det var en slags købmandsvare. Snarere er prostitution endestation for mennesker, der er vokset op under dårlige forhold, mennesker, der har haft en forkvaklet barndom, hvor svigt og misbrug har været en del af dagligdagen, og derfor er de havnet på livets skyggeside.

Samtidig oplever vi, at unge østeuropæiske og baltiske kvinder, kvinder fra Thailand, Filippinerne og afrikanske lande her i Danmark er fanget i et organiseret prostitutionsslaveri, som det er uhyre vanskeligt at komme ud af. Dem har vi som samfund – og i særdeleshed som såkaldt velfærdssamfund – alle en pligt til at hjælpe.

Vi kan ikke leve med, at en gruppe af mænd og kvinder lever en så kummerlig tilværelse, som det især er tilfældet for de narkoprostituerede.

Der er imidlertid tale om en langsommelig og kompleks proces, for de fleste begynder at prostituere sig i en ung alder. Det betyder, at mange slet ikke er påbegyndt en ungdomsuddannelse og ikke er færdige med at udvikle egen identitet.

Heldigvis er arbejdet kommet i gang på flere områder, efter at emnet de seneste år for alvor er kommet på den politiske dagsorden. De mangeartede tiltag, der tager udgangspunkt i den enkelte prostitueredes behov og konkrete livssituation, skal vi politikere støtte og underbygge.

Vi skal for det første fortsætte og forstærke det opsøgende arbejde, særligt for at få fat i de nye grupper af kvinder, der desværre hele tiden tilbyder sig på markedet, men som ikke er kendt i behandlermiljøet. Det opsøgende arbejde er dermed et vigtigt middel til at hindre, at ukendte prostituerede går til grunde.

Det, der her er særlig brug for, er, at prostituerede ikke mødes med fordømmelse og attituden »det har du jo selv valgt«, men derimod

med et tilbud om hjælp og accept af, at de også er mennesker, som har følelser.

Vi må for det andet prioritere målrettet forebyggelse, behandling og efterbehandling. Prostituerede har brug for hjælp, herunder rådgivning, vejledning og revalidering. Og en forudsætning for at give den fornødne hjælp til at klare tilværelsen er, at professionelle kender til deres liv, og at de har de fornødne handlemuligheder.

For det tredje er der behov for at øge den generelle viden om prostitution i befolkningen, dels for at forhindre, at flere, især unge, ser prostitution som en mulig levevej, og dels fordi en række kulturelle, køns- og familiepolitiske, arbejdsmarkedsmæssige og moralske forhold er en del af baggrunden for den prostitution, vi har i Danmark i dag.

For det fjerde skal politiets indsats for at bekæmpe den egentlige bagmandsvirksomhed styrkes. Vi skal gøre, hvad der er muligt, for at få fat i dem, der organiserer og tjener penge på prostitution.

Der findes ingen nemme løsninger på et så alvorligt problem, men arbejdet er i gang, og andet kan vi heller ikke være bekendt. Et skridt i den rigtige retning er at afskaffe § 199 i straffeloven, for vi løser ikke de prostitueredes problem via straf, tværtimod.

Gitte Seeberg (KF):

Vi har netop i de forløbne måneder debatteret prostitution i forbindelse med regeringens forslag om afkriminalisering af prostitution, et forslag, som vi jo netop har tredjebehandlet her i Folketinget.

Det Konservative Folkeparti stemte imod det forslag, da vi ikke mener, at en øget liberalisering fører noget godt med sig. Vi syntes selvfølgelig, det var fint – det har vi også sagt – den del af forslaget, hvor det drejer sig om at kriminalisere kunden, når det drejer sig om unge under 18 år. Men det er jo ikke det, der skal diskuteres i Folketinget her i dag. Forespørgslen, som jeg ser den, drejer sig om, at man skal diskutere forebyggelse, at få dem ud af prostitution, der allerede er i erhvervet, og ikke mindst at komme den organiserede prostitution og dem, som tjener på andre menneskers nedværdigende liv, til livs.

Jeg er enig med justitsministeren i, at det særligt drejer sig om at komme bagmændene til livs, og jeg er også enig i, at det er den interna-

tionale indsats, som også her er meget afgørende.

I Det Konservative Folkeparti mener vi, at prostitution er et nedværdigende erhverv for den prostituerede. Langt hen ad vejen er der tale om et socialt problem. Vi ved godt, at vi aldrig får afskaffet prostitution, men vi må forsøge via en social indsats at begrænse problemets omfang for den enkelte, forsøge at begrænse tilgangen mest muligt og selvfølgelig søge at få dem, der er havnet i erhvervet, ud igen.

Socialministeren har her for lidt siden på udmærket vis gennemgået nogle af de initiativer, der allerede er sat i gang, dels med hjælp fra satspuljemidlerne og dels, som socialministeren også var inde på, med den frivillige arbejdskraft.

Jeg er enig med socialministeren i, at vi ikke var kommet så langt, hvis vi ikke havde puljemidlerne, og derfor er det også udmærket, at vi har dem.

Som det også blev nævnt af socialministeren, er der klart sket en forbedring af den sociale indsats, og det drejer sig også om selve vidensindsamlingen. Der har vi PRO-Centret, som jo tager sig af så meget andet, men også vidensindsamling. Det er ganske udmærket.

Vi vil i Det Konservative Folkeparti gerne være med til at se på, hvad vi ellers kan gøre med hensyn til den sociale indsats, og vi vil gerne være med til at finde midlerne ved de årlige forhandlinger om satspuljen.

Men et andet problem er desværre blevet meget aktuelt i Europa og også her i Danmark, og det er den omfattende og systematiske handel med udenlandske kvinder fra Asien og Østeuropa, disse kvinder, som bliver groft udnyttet af bagmænd, der tjener mange penge på andres ulykke.

Mange bliver lokket til Danmark under falske forudsætninger, men ser sig snart som prostituerede her i landet. Det er selvfølgelig helt utilfredsstillende, at der ikke er blevet taget hånd om dette problem tidligere. Men der er dog gjort noget; det anerkender vi.

Indenrigsministeren har skærpet betingelserne for såkaldte midlertidige artistopholdstilladelser for piger fra de baltiske lande. Men det betyder jo desværre ikke, at de ikke alligevel kommer til Danmark. De kommer illegalt og er derfor svære at nå. Her må findes løsninger, og sådan hører jeg også justitsministeren, at det er der også taget skridt til.

Jeg synes også, det er tilfredsstillende, at politiet nu har meldt ud og sagt, at man vil gøre noget ved problemet, især i relation til bagmændene. Det har dog, må jeg så sige, også taget ganske lang tid. Det har været fremme, at det er svært for politiet at få opklaret handel med kvinder, fordi ingen af kvinderne ønsker at vidne mod bagmændene. Og det rejser selvfølgelig spørgsmålet om, hvorvidt kvinderne skal tilbydes en permanent eller en midlertidig opholdstilladelse, hvis de vidner mod bagmændene, som man jo kender det fra nogle andre lande, f.eks. Holland og Belgien.

Det kunne man godt fristes til at sige ja til, men jeg har også læst justitsministerens svar til Retsudvalget og har noteret mig justitsministerens holdninger. Jeg vil sige, at vi ikke er helt afvisende over for det, men jeg mener, det er et spørgsmål, der skal drøftes godt igennem, hvis man tager det meget vidtgående skridt.

Vi forventer med spænding Rigsadvokatens redegørelse til justitsministeren om, hvorvidt der er behov for yderligere strafferetlige skridt mod bagmændene. Jeg kan love justitsministeren, at hvis det er tilfældet, vil vi se meget positivt på ethvert skridt, som kan trække i den rigtige retning.

Sammenfattende vil jeg sige, at alt tyder på, at vi bevæger os i den rigtige retning, både hvad angår det socialpolitiske og det retspolitiske. Det er klart, at vi kan gøre det meget bedre, og det skal vi også løbende gøre.

Der ligger så to forslag til vedtagelse, et fra Kristeligt Folkeparti og et fra Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, og jeg vil sige, at set fra Det Konservative Folkepartis side har vi svært ved at se, at der er den helt store forskel på de to vedtagelser, og vi kan støtte dem begge to.

Anne Baastrup (SF):

Igennem de sidste par år er der, som tidligere ordførere har sagt, blevet taget en del initiativer vedrørende prostitution.

Udgangspunktet for de initiativer, der er taget, er en erkendelse af, at prostitution er en fornærelse af de prostituerede. Prostitution er ikke et erhverv, man vælger, hvis man har andre valgmuligheder.

SF er da godt klar over, at der kan findes prostituerede, som formår at holde på egen værdighed og fastholde selvrespekten, men det er langt fra det almindelige. De forskellige sluseprojekter har blandt andet vist, at 75 pct. af de

prostituerede, som fik muligheden for det, gerne ville ud af deres prostitutionsfælde.

Vi skal derfor i debatten holde fast i, at det er forfærdelig vigtigt at sikre reel forebyggelse, så vi forhindrer nytilgang til prostitution. Men det forudsætter, at vi ved, hvem det er, der lokkes til denne tilværelse, og hvordan vi kan forhindre det.

Den nye ændring af straffeloven, som vi netop har vedtaget, som kriminaliserer kunder, der benytter unge under 18, kan måske være en metode, men der er næppe tvivl om, at vores viden på området er ganske ringe. Undersøgelser har vist, interviews har vist, at hvis man først én gang har prøvet det, så ligger det altid i baghovedet som en mulighed, hvis man har økonomiske problemer eller på anden måde har et problem.

Et andet problem, som gang på gang dukker op i debatten om prostitution, er, hvordan vi sikrer, at socialforvaltningerne er rustet til at vejlede mennesker, som ønsker at forlade prostitution. Sluseprojekterne har jo vist, at socialrådgiverne, sagsbehandlerne i socialforvaltningen, har en ubevidst afvisning af at se tegnene på, at den pågældende, der ønsker hjælp, er prostitueret. Det handler om opkvalificering af personalet, det handler om vidensopsamling, og det handler om, at socialrådgiverne og sagsbehandlerne i højere grad skal have et snævert samarbejde med de forskellige frivillige organisationer, der arbejder ude i felten.

Et andet problem for de prostituerede, når de overvejer at gå til socialforvaltningen, er angsten for, hvad der kommer til at ske, angsten for at få en anmeldelse for socialt bedrageri: Får jeg en stor skattegæld, fjerner de mine børn? Angsten betyder meget ofte, at folk ikke tør gå til de offentlige myndigheder.

Det projekt er stort. En af måderne, man kan løse det på, er at genetablere, revitalisere, det gamle cirkulære, som ligger begravet et eller andet sted i Socialministeriet, om, at man kan få frit lejde, hvis man møder op og fortæller sagsbehandleren, at man har et prostitutionsproblem. Så må det være muligt, at socialforvaltningen kan give frit lejde, således at der kan laves en handleplan, hvorefter man inden for en afgrænset periode ophører med et eventuelt misbrug og derved i den forbindelse kan få revalidering og anden hjælp, samt at myndighederne slår en streg over eventuelle lovovertrædelser; jeg vil opfordre regeringen til at arbejde videre på denne vinkel.

Et tilsyneladende voksende problem er illegal import af udenlandske kvinder. Hvis man optæller Ekstra Bladets annoncer for 10 år siden og sammenligner med i dag, kan vi se, at der er en voldsom stigning i udenlandske kvinders tilbud om prostitution. Fra SF's side ser vi med tilfredshed på, at politiet nu tilsyneladende har skiftet politik og vil gå aktivt ind i afdækningen af denne handel og den udnyttelse af kvinderne, der ligger her. Det har været chokerende at høre politifolk afvise at anvende ressourcer på dette.

Men det gøres ikke alene ved at afdække vejene til at komme ind i landet. Det handler også om, at vi skal have nogle virkemidler til at få de pågældende prostituerede til at medvirke. Det gør de ikke, medmindre vi giver dem tilbud om, at de kan opholde sig her i landet i en periode af en vis varighed, samt giver dem arbejdstilladelse i denne periode. Herefter kan de så i ro og værdighed vende tilbage til deres hjemland, efter at retssagen er overstået, og gerne en god tid efter, således at deres dækhistorie kan fastholdes over for familien derhjemme.

Jeg vil derfor høre, om der fra regeringens side er velvilje til at arbejde videre med dette projekt. Man gør det i en del andre europæiske lande med succes, og SF har foreslået indenrigsministeren at se på denne side af sagen.

Desværre gik et samråd med ministeren ikke så godt, som jeg havde håbet, men omvendt har jeg en tiltro til, at der i regeringspartiernes sidste pind i forslaget til vedtagelse også ligger en accept heraf, og det håber jeg at justitsministeren vil være imødekommende over for.

Så til slut til spørgsmålet om SF's holdning til vedtagelserne: Jeg er enig med de partier, der siger, at det er meget vanskeligt at se forskel på forslagene til vedtagelse, men jeg skal kort – og nu er den røde lampe der – meddele, at SF stemmer for den af Socialdemokratiet og De Radikale fremsatte vedtagelse og undlader at stemme til Kristeligt Folkepartis.

Inge Refshauge (DF):

I Dansk Folkeparti ser vi prostitution som et sygdomstegn i samfundet. Vi ser ulykkelige kvinder, der af den ene eller den anden grund er presset ud i prostitution. Der kan være mange grunde til det. Mange gange er der narko med i spillet og sociale ting, som er svære at afdække, og hvor uhyggelige bagmænd udnytter disse kvinder for selv at score kassen. Det mest

forfærdelige er de meget unge kvinder, der drives ud i disse ydmygelser af skruppelløse bagmænd.

I Dansk Folkeparti ser vi den sociale indsats over for de prostituerede som det vigtigste. Der skal være en meget stor indsats for at hjælpe og støtte især de meget unge prostituerede. Vi anerkender det store arbejde, der indtil nu er gjort af PRO-Centret og af de frivillige organisationer, og også, at der bevilges satspuljemidler til arbejdet. I Dansk Folkeparti ser vi gerne dette arbejde styrket. Det er bagmændene, der skal forfølges, ikke de prostituerede, der skal kriminaliseres.

Der er desværre nok mange penge i prostitution, ellers ville f.eks. Ekstra Bladet, som flere gange er nævnt her, ikke bringe den ene side efter den anden hver eneste dag med annoncer. Det giver helt sikkert cool cash for avisen. Men også tv og Internet ligger ikke på den lade side med at reklamere for sex på alle fronter.

Men den mest beskidte form er i dag de mennesker, der lokker udenlandske kvinder her til landet under dække af at give dem arbejde i f.eks. hotelbranchen, og som misbruger dem til prostitution. Disse bagmænd skal simpelt hen have hårdere straffe. Jeg tror ikke på, at der findes lykkelige og glade prostituerede, men udelukkende ulykkelige kvinder, der af den ene eller anden grund bliver ydmyget.

I Dansk Folkeparti ser vi ikke den store forskel på de to forslag til vedtagelse, så vi kan såmænd stemme for dem begge to.

Ebbe Kalnæs (CD):

Denne debat er, som mange jo har talt om, en opfølgning af det meget fokus, der har været på denne her sag.

Hvis jeg skal starte med at tage udgangspunkt i den lille krig om forslagene til vedtagelse, må jeg klart sige, at i substansen ser jeg heller ikke den store forskel.

Jeg skal også meddele med det samme, at vi agter at stemme for regeringens forslag til vedtagelse, og at vi agter at undlade at stemme til den af Kristeligt Folkeparti foreslåede vedtagelse, hvis den skulle komme til afstemning.

Jeg vil tage fat i nogle sider af det her, som jeg synes er væsentlige.

Indsatsen på området har været mangesidet, og der er måske brug for endnu flere sider. Det, som regeringens forslag til vedtagelse indledes med, nemlig de frivillige organisationers indsats i det sociale arbejde, ligger CD meget på

sinde. Det er jo en tanke, der rækker helt tilbage til CD's formands tid som socialminister, hvor det samarbejde i høj grad blev indledt og der blev sat ret mange penge af til det. CD vil altid være parat til at værne og støtte den indsats.

Når det i øvrigt gælder prostitutionen og det, som vi også har drøftet på det seneste, nemlig den del af det, der har karakter af egentligt slaveri, så er det også noget, der ligger os meget på sinde.

Sidst vi drøftede dele af det, var jo omkring den konference om kvinder, der skal være på internationalt plan. Da sagde jeg også nogle ting om det her: Det er afgørende for os, at vi satser meget højt, når det gælder om at få et samarbejde om det her i Europa. Det er afgørende for os, at vi tager rigtigt fat. Jeg nævnte også, sidst vi var inde på det her, at der faktisk er europæiske lande, som gør det lidt bedre end os, går mere håndfast til værks, når det gælder de udenlandske prostituerede.

Jeg vil gerne tage fat i det, SF's ordfører sagde om opholdstilladelse, midlertidig eller andet. Det har CD's varme støtte. Jeg vil godt vove den påstand, at der ikke er nogen udenlandske kvinder eller mænd, der kommer til Europa eller til Danmark med det formål at blive prostitueret. De kan i hvert fald ikke tælles på mange hænder. Langt de fleste kommer i den tro, at de skal arbejde og have et bedre liv, og lander så i en situation, hvor de bliver dybt afhængige, der sagtens kan sidestilles med afhængighed af stoffer, eller som måske er endnu værre. De har ikke nogen mulighed for overhovedet at reagere på den ulykkelige situation, de er landet i. Hvis ikke vi i det danske Folketing er villige til at kigge på opholdstilladelsen, give dem den følelse af sikkerhed, der gør, at de tør være med til at afsløre de mennesker, der handler med kvinder eller mænd, de mennesker, der beriger sig på at gøre andre til slaver i en sådan situation, så påhviler der os et meget stort ansvar. Jeg vil sige, at hvis ikke vi har den holdning, når vi samtidig taler om alle vore gode intentioner, så nærmer det sig hykleri.

Generelt må vi sige, at indsatsen skal gøres af den enkelte socialarbejder rundt omkring i kommuner og amter, således som også forslaget til vedtagelse nævner. Det er dér, der skal gives oplysning.

Jeg vil ikke stå her og sige, om folk er lykkelige eller ikke lykkelige som prostituerede, jeg antager, at de almindeligvis bestemt ikke er

lykkelige, men jeg vil sige helt klart, at vi ikke kan kriminalisere os ud af det her på noget tidspunkt, og vi skal altså også være varsomme med at skabe et miljø for de prostituerede – som nu er i landet og er dybt afhængige af stoffer og måske skal tjene 2.000-3.000 kr. om dagen for overhovedet at komme igennem – der bringer dem i en stresset situation, hvis vi ikke er parat med et alternativ, som er et fantastisk godt tilbud og et net til at samle dem op i.

Vi kan altså godt blive så ideelle i vore fordringer til, hvad der er passende og ikke passende, at vi lander derhenne, at vi bringer folk i en dybt ulykkelig situation, hvor de skal tjene en masse penge, fordi de er meget stærkt afhængige.

Jeg vil understrege endnu en gang, at vi stemmer for regeringens forslag til vedtagelse, ikke fordi vi ser den store forskel, men fordi vi også lægger vægt på det lovforslag, vi i fællesskab lige har vedtaget.

Elisabeth Arnold (RV):

Forespørgslen, som Kristeligt Folkeparti har stillet i dag, retter sig i virkeligheden mod hele spektret af interessenter i prostitution: de prostituerede, de potentielle prostituerede, kunderne, bordelindehaverne, alfonserne, boligudlejterne, annoncørerne og dem, der i øvrigt tjener på prostitution, kort sagt både erhvervets eller professionens udøvere, dem, der betaler for det, og bagmændene, som styrer det hele.

Jeg synes, det er godt, at alle disse forskellige aktører i prostitutionen er nævnt her, og jeg er lidt ked af, at selve debatten næsten udelukkende har handlet om, hvordan vi hjælper de prostituerede og de potentielle prostituerede, og hvordan vi får ram på bagmændene. Der er jo hele den del af det, der hedder kunderne. Hvis der ikke var kunder, var der heller ikke prostitution.

Kristeligt Folkepartis ordfører bad også om at få en bred debat, hvor der ikke var nogen floskler, og jeg vil prøve at undgå flosklerne. Den ordfører fra CD, som lige har været oppe, var jo lidt inde på, at der er en god portion hykleri i vores betragtning af prostitution. På den ene side slæber vi rundt på nogle traditioner om skam over familien, om skændsel, social udstødning, moralske pegefingre, begreber om sygdom, smitte med farlige sygdomme osv., kort sagt en stærkt fordømmende holdning til de prostituerede.

På den anden side er der jo også i vores egen civilisation en lang, lang række eksempler på romaner, litteratur, operaer, operetter, film osv., som idylliserer og som er fascineret af begrebet prostitution. Nyfigenhed blandet med forargelse har jo altid været en god cocktail, det er simpelt hen godt stof, og derfor synes jeg, vi må erkende, at vi slæber rundt på en bagage i vores civilisation, som blander fascination og nyfigenhed med begreberne om social udstødning, skam og skændsel. Der er godt med dobbeltmoral og hykleri i den bagage, vi slæber rundt med, og det synes jeg ikke vi skal fortie.

Når vi så kigger bag den facade, vi alle sammen har på dette område her, så er der jo selvfølgelig de enormt store pengeinteresser, de mange kunder, de mange annoncører, de bagmænd, der udnytter de prostituerede, som fornædrer dem, som udsætter dem for vold, som tjener på deres narkotikaafhængighed, og som også udnytter udenlandske kvinder ved at føre dem til Danmark eller til andre lande i Vesteuropa for at drive prostitutionsvirksomhed. Jeg synes, det var udmærkede svar, både justitsministeren og socialministeren kom med angående disse problemer, men det er selvfølgelig et valg at sige, at vi koncentrerer os udelukkende om kriminalitetsbekæmpelsen, og vi koncentrerer os udelukkende om den sociale indsats over for dem, der er kommet ud i prostitution.

Jeg mener faktisk, vi har taget et skridt i dag, når vi har vedtaget lovforslag nr. L 43, som i hvert fald ophæver en del af den dobbeltmoral, vi hidtil har haft på området. Det har jo været ulideligt, at vi i årtier har haft et erhverv, som var ulovligt, men som der overhovedet ikke er blevet skredet ind over for, når man konstaterede personer, som levede af dette erhverv. Jeg synes, det er et fremskridt, at vi i hvert fald har ophævet den lille del af vores dobbeltmoral i samfundet.

Det Radikale Venstre vil stå ved den tilslutning til lovforslag nr. L 43, hvorved vi har afkriminaliseret prostitution, og vi er også glade for, at der er et stort flertal for det i Folketinget. Til gengæld skal vi støtte de unge, de svage, de afhængige, så de kan undgå at hænge fast i miljøet, helst undgå at komme ind i det overhovedet, og vi skal i hvert fald hjælpe dem til at komme ud af det igen. En særlig indsats ønsker vi der skal gøres mod den trafik med udenlandske kvinder, som bliver lokket til landet under falske forudsætninger, en hjælp uden

fordømmelse og en hjælp, der også gerne tager hensyn til, at vi hjælper med opklaring af bagmændene, f.eks. ved vidnebeskyttelse eller særlige foranstaltninger for de kvinder, der ikke tør vidne, fordi de bliver straffet for at afsløre deres bagmænd. Det er en utålelig situation, vi er kommet i, og vi må hjælpe disse kvinder, også for at vi kan få optrevlet de ligoer, der står bag.

Det Radikale Venstre støtter naturligvis det forslag til vedtagelse, vi selv har været med til at fremsætte, men jeg lægger vægt på at sige, at noget af det allervigtigste er det, der står i den første del af vedtagelsen, som netop handler om det frivillige sociale arbejde, som har været meget vigtigt på dette område.

Der er ingen tvivl om, at de kommunale sociale myndigheder måske ikke altid har lettest ved at få de prostituerede i tale. De prostituerede har måske ikke altid den største tillid til, at de vil blive behandlet diskret, ordentligt, anstændigt af det sociale personale, og derfor er det vigtigt, at der er nogle frivillige organisationer, der enten kan virke som direkte kontaktorganisationer til de prostituerede eller kan virke som sluser, som det hedder, som meddelere, hjælpere til at få formidlet kontakten mellem de prostituerede og de sociale myndigheder.

På den baggrund skal Det Radikale Venstre anbefale forslaget til vedtagelse.

Søren Søndergaard (EL):

I Enhedslisten er vi glade for, at Folketinget tidligere i dag har vedtaget en lov, der afkriminaliserer prostitution, for vi mener, at problemerne bedst løses med en god socialpolitik.

Jobbet, man ikke taler om, sådan er det for de fleste prostituerede. De lever et hemmeligt liv, og det er selvfølgelig en stor psykisk belastning ikke at kunne dele sit liv med andre.

De fleste prostituerede er konstant bange for at blive afsløret. Derfor isolerer de sig socialt. Angsten dominerer: angsten for, at andre skal opdage hemmeligheden, angsten for de daglige forretninger med kunderne, angsten for at blive anklaget for socialt bedrageri, angsten for at få sine børn fjernet osv. Beslutter den prostituerede sig for at holde op, kommer en ny angst for ikke at slå til, for skammen over fortiden. Man kan let forestille sig, hvor svært det må være for en tidligere prostitueret at finde ud af, hvad vedkommende skal sige, hvis hun f.eks. sidder i en præsentationsrunde på et uddannelsessted.

De narkoprostituerede har oveni også angsten for ikke at kunne skaffe til det næste fix, ofte til både sig selv og kæresten, og angsten for politiet, der er en stor stressfaktor.

De narkoprostituerede er en stor del af det økonomiske grundlag for hele narkoverdenen. Hvis de ikke var der, ville der være væsentligt færre penge blandt pushere og narkobagmænd. Så der er ekstra mange gode grunde til at gøre en særlig indsats for at støtte og hjælpe de narkoprostituerede.

Det er f.eks. helt uacceptabelt, at der stadig er mangel på behandlingspladser til narckoafvæning. Når en narkoman ønsker behandling, skal der handles i det sekund, hvor motivationen er der.

En ny gruppe prostituerede er udenlandske kvinder, ofte lokket hertil på falske løfter om gode job eller ægteskab. Når de opdager, at ægtemanden ikke har giftet sig af kærlighed, men for at de skal arbejde for ham, er de låst fast. Et nej til et liv som prostitueret er det samme som en øjeblikkelig returbillet. Det kan kun afhjælpes, hvis vi gør opholdstilladelsen mere uafhængig af ægteskab og samliv.

I Norge og Sverige har man valgt at kriminalisere kunderne som et redskab i arbejdet mod prostitution. Det er efter Enhedslistens mening ikke en særlig hensigtsmæssig måde at afhjælpe problemerne på, tværtimod kan det give de prostituerede endnu mere udsatte arbejdsforhold.

Derimod vil det være relevant med mere forskning og oplysning om prostitution. Antallet af kunder er formentlig afhængigt af den samfundsmæssige holdning. Så længe prostitution ikke er genstand for forskning, debat og information, forholder vi os ikke aktivt til den. I hver skoleklasse er der en potentiel prostitueret og et par potentielle kunder. Derfor bør det være et emne, der tages op allerede i skolen.

Enhedslisten har ikke nogen patentløsning på, hvordan prostitution afskaffes. Men vi har nogle bud på tiltag, der kan forebygges og afhjælpes, f.eks. skal der afsættes både personale-mæssige og økonomiske ressourcer til en større social indsats. Reden, PRO-Centret og sluseprojekterne er gode og relevante tiltag, men de er ikke tilstrækkelige.

I kommuner med prostitution bør der være opsøgende medarbejdere og efteruddannelse af socialforvaltningens personale, så den rigtige indsats kan ske.

Hele spørgsmålet om socialt bedrageri skal afklares. Hvis man har et hemmeligt liv, er man selvfølgelig nødt til at have en legal indtægt for at sløre det hemmelige liv. Det betyder, at de fleste prostituerede har en indtægt ved siden af, oftest en overførselsindkomst. Skrækken for anklage om bedrageri blokerer for, at den prostituerede beder om hjælp til at skabe et andet liv.

Socialministeriet har tidligere givet et signal om, at man skal vurdere, om der skal rejses bedragerisager. Men da jagten på socialbedragerere er en trend i øjeblikket, vil det være på sin plads, at ministeriet igen giver forvaltningerne et vink med en vognstang.

Narkobehandlingens utilstrækkelighed ses også tydeligt på prostitutionområdet. Der er som sagt brug for flere forebyggende, opsøgende tiltag og ikke mindst for flere behandlingspladser. Narkobehandling bør være en ret, ligesom retten til behandling af et brækket ben.

Endelig skal udlændingelovens regler ændres, så de udenlandske piger, som ofte kommer fra den fattige tredje verden, ikke fastlåses i prostitution, fordi et brud med denne tilværelse automatisk betyder udvisning.

Da ingen af de to fremsatte forslag til vedtagelse berører spørgsmålet om narkobehandling og spørgsmålet om ændring af udlændingeloven, ønsker vi ikke at stemme for nogen af disse forslag.

Tom Behnke (FP):

Jeg synes, det var nogle gode svar, vi fik både fra socialministeren og fra justitsministeren, og jeg er glad for den holdning, der er i regeringen til dette spørgsmål.

Jeg er af den overbevisning, at prostitution er kommet for at blive, og jeg tror ikke, at Folketinget – uanset hvad Folketinget så i øvrigt har tænkt sig at vedtage – på nogen måde er i stand til at afskaffe prostitutionen. Tidligere i dag blev lovforslag nr. L 43 om afkriminalisering af prostitutionen vedtaget netop ud fra den tese, at det ikke er hensigtsmæssigt at stemple de prostituerede som værende kriminelle. Det, der er behov for, er tværtimod, at man går ind og hjælper.

Når vi i Fremskridtspartiet skal se på emnet prostitution, tager vi udgangspunkt i Fremskridtspartiets grundlæggende politik om den personlige frihed. Vi har den opfattelse, at hvis der er nogle, der har lyst til at være prostituerede, skal de have lov til at være det. Udgangspunktet må være, at vi hver især har ejendoms-

retten til vores egen krop. Det er ikke staten, det er ikke det offentlige, der har ejendomsretten over vores krop, det har vi selv, og hvad vi ønsker at gøre med den, skal vi i øvrigt have lov til at gøre. Men det gælder kun, når vi taler om den frivillige prostitution, og der er jo ikke kun frivillig prostitution her i landet. Der er ganske mange tilfælde, hvor der ikke er tale om frivillig prostitution.

Skal vi starte fra en ende af, er en af de ting, vi i Fremskridtspartiet er glade for blev slået fast med lovforslag nr. L 43 om afkriminalisering af prostitution, at man samtidig sagde, at når den prostituerede er under 18 år, kriminaliserer man kunden og siger: Det vil vi simpelt hen ikke acceptere, det vil vi ikke acceptere under nogen omstændigheder! Når der er tale om prostitution, afkriminaliserer man kun de personer, der er myndige, og derfor var vi i Fremskridtspartiet glade for, at man også på det punkt lavede en opstramning over for kunderne.

Så er der de prostituerede, som er prostituerede på grund af misbrug, hovedsagelig narkotikamisbrug, og dér har vi i Fremskridtspartiet slået et stort slag for, at den type prostituerede skal hjælpes. De skal have langt mere hjælp, end de får i dag, og det gælder i øvrigt alle, der er narkomaner. Der er ingen tvivl om, at hvis man kunne få dem ud af deres narkotikamisbrug, ville de også med det samme være ude af prostitutionen, som på grund af narkotikaen ikke kan kaldes for frivillig. Den er tvunget på grund af narkotikaen og behovet for de meget, meget store pengesummer, der skal til for at købe narkotika.

Så er der dem, der uønsket er prostituerede i en kortere eller længere periode på grund af økonomiske vanskeligheder, dem, der lader sig prostituere udelukkende for at skaffe penge i en kortere eller længere periode. Der er heller ingen tvivl om, at det er en gruppe, som har behov for hjælp til at få styr på økonomien, så de ikke behøver at være prostituerede af den grund.

En fjerde gruppe er de prostituerede, som regulært er tvunget til at være det, og det strider jo direkte mod det, jeg lige har stået og sagt er Fremskridtspartiets udgangspunkt, nemlig den personlige frihed. Der er ingen tvivl om, at når vi taler om den tvungne prostitution – altså Alfonso og Rufferi – skal der slås meget, meget hårdt ned. Der skal slås hårdt ned over for de

bagmænd, som udnytter andre mennesker til at udføre prostitution.

Det femte punkt er den ulovlige handel med kvinder, menneskesmugling over grænserne med det ene formål, at de pågældende skal prostituere sig. De er måske endda lokket til landet under falske forudsætninger, og når de så kommer hertil, bliver de tvunget til at være prostituerede. Det er også et område, der skal gribes hårdt ind over for; både menneskesmugling og ulovlig handel med kvinder skal der gøres meget mere ved, end der bliver gjort i dag.

Samlet er Fremskridtspartiet tilfreds med, at selve prostitutionen er blevet afkriminaliseret, og Fremskridtspartiet er tilfreds med, at der med regeringspartiernes forslag til vedtagelse lægges op til, at der skal gøres endnu mere end i dag for at hjælpe ufrivilligt prostituerede ud af prostitutionen og gøres endnu mere for, at der kan blive slået ned på de bagmænd, der tvinger andre mennesker til at være prostituerede. Vi kan altså støtte forslaget til vedtagelse fra regeringspartierne.

Til gengæld kan vi ikke støtte forslaget til vedtagelse fra Kristeligt Folkeparti. Det er vores opfattelse, at der ikke er brug for, ikke er behov for, at bekæmpe prostitutionen. Tværtimod er der behov for, at der bliver ydet en hjælp til dem, der er ufrivilligt prostituerede.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Fru Anne Baastrup rettede et spørgsmål til mig i sit indlæg under debatten om, hvordan regeringen stiller sig med hensyn til at give kvinder, der skal vidne mod bagmænd, midlertidig opholdstilladelse i forbindelse med førelsen af en eventuel straffesag mod bagmandsvirksomhed inden for prostitutionsområdet.

Som fru Anne Baastrup godt ved, henhører udlændingelovgivningen ikke under justitsministeren, men under indenrigsministeren. Men jeg kan oplyse, at indenrigsministeren over for mig har oplyst, at Rådet for Den Europæiske Union i 1997 vedtog en fælles aktion, hvorefter medlemsstaterne bør træffe nødvendige foranstaltninger for at sikre, at ofre kan give vidneforklaring under en straffesag, hvis det er påkrævet ifølge medlemsstaternes strafferetspleje. Udlændingestyrelsen vil i de tilfælde, hvor det måtte være nødvendigt, udstede visum i sådanne sager.

»Hvis det må antages at være af væsentlig betydning for efterforskning eller behandling af en straffesag, at en udlænding bliver i Danmark

i længere tid end 3 måneder, hvor et visum normalt vil være udløbet eller den visumfri periode ophører, er der endvidere efter en konkret vurdering mulighed for at udstede midlertidig opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, indtil udlændingen har haft mulighed for at give den nødvendige forklaring m.v.«

Dette er et citat fra det, som indenrigsministeren har oplyst over for mig.

Fru Anne Baastrup kan altså se, at vi allerede inden for rammerne af udlændingelovgivningen har mulighed for at indfri fru Anne Baastrups ønske. I øvrigt deler jeg det synspunkt, at vi ikke må lade de personer, der har haft med bagmandsvirksomhed i forbindelse med handel med kvinder til prostitution at gøre, gå fri, blot fordi vidnerne er nødt til at forlade landet, fordi de ikke har varig opholdstilladelse.

Jeg tror, at fru Anne Baastrup også på dette punkt trygt kan tro på, at udlændingemyndighederne vil behandle disse sager meget præcist, så vi sikrer, at danske straffesager kan føres ved de danske domstole.

Tove Videbæk (KRF):

Jeg vil gerne sige tak for en god debat og også tak for den store tilslutning til hensigten med vores debat og også vores forslag til vedtagelse.

Jeg vil gerne give et par kommentarer til enkelte ordførere. Hr. Ebbe Kalnæs rejste nogle spørgsmål om opholdstilladelse, og den indstilling, som hr. Ebbe Kalnæs har til disse ting, er vi helt enige i.

Fru Elisabeth Arnold nævnte, at vi havde glemt kunderne i debatten. Jeg vil bare minde om, at jeg nævnte et projekt fra Sverige, der hedder KAST, og nævnte nogle kurser fra England og i øvrigt også talte om, at vi bør have mere forskning på området, fordi vi ved for lidt om kunderne. I øvrigt kan jeg også sige, at politivedtægten giver mulighed for at tildele kunder bøder, og Kristeligt Folkeparti har stillet det spørgsmål til justitsministeren, om man vil overveje at håndhæve politivedtægten på dette område. Vi har desværre ikke fået noget svar fra justitsministeren endnu, men så vidt vi ved, er denne bestemmelse i politivedtægten ikke blevet håndhævet siden 1975.

Så vil jeg lige sige et par ting om pindene. Vi taler meget i vores forslag til vedtagelse om at øge den sociale indsats, og det gøres der også i regeringens forslag. Vi har nævnt Sluseprojektet, og vi synes, det var glædeligt, at netop i

Sluseprojektet viste de prostituerede i alle kommuner stor interesse for socialforvaltningens tilbud om revalidering og også for psykologhjælp.

Men de prostituerede er ikke en homogen gruppe, som vi også har hørt. Nogle er danskere, andre udlændinge, og nogle er arbejdsløse, mens andre er i arbejde. Slusemedarbejderne skulle ikke formå de prostituerede til at ophøre med prostitutionen, men lette vejen til ophør, og et af formålene med projektet var at give socialarbejdere i kommunen viden om prostitution, så de var bedre rustet til at hjælpe. Men det gøres jo ikke lettere for medarbejderne i socialforvaltningerne, når de prostituerede faktisk overhovedet ikke er nævnt i lov om social service. Der er mange svage grupper, som er nævnt specielt, men de prostituerede er overhovedet ikke nævnt.

I det sociale regi er der brug for opsøgende arbejde og samarbejde mellem myndigheder, og der er brug for ensartede regler over hele landet. Der er brug for løsninger på problemet med forskellig arbejds- og bopælskommune, og der må gøres en særlig indsats i f.eks. lov om social service, så de prostituerede kommer på lige fod med andre svage grupper. Der må udannes socialrådgivere, og specielt efteruddannelsen skal der til.

I pind 2 taler vi om at skærpe efterforskning og håndhævelse, og dér må vi sige, at bagmændene til handel med kvinder ofte er svære at straffe, fordi kvinderne som oftest opholder sig ulovligt i landet. Det beskytter bagmændene, fordi kvinderne er bange for at melde dem, bange for at gå til politiet, og samtidig straffer vi kvinderne ved at sende dem ud af landet, hvorved man i de fleste tilfælde mister muligheden for at få deres vidneudsagn. Derfor er vi nødt til at tage diskussionen om opholdstilladelse op senere.

Jeg vil gerne lige sige et par ord mere om annoncerne, både i aviser og i tv, for de er et direkte bindeled mellem den prostituerede og kunden. Annoncerne gør det muligt for kunden at sidde i ro og mag derhjemme med avis og tv og udvælge den prostituerede, han ønsker. Der er ingen opdagelsesfare, og annoncerne for pro-

stitution er således skyld i den store andel af indendørsprostitution på massageklinikker. Det er også lettere at skjule handel med mennesker, når den gemmes væk i massageklinikker. Vi mener, det er på kanten af det lovlige, men vi kan også se, at staten tjener på annonceindtægter og på den måde også profiterer af de prostituerede. Hvor synes ministeren grænsen går, og hvor går den egentlig rent juridisk i denne sag?

Flere ordførere har tilkendegivet, at de vil stemme både for vores og regeringspartiernes forslag til vedtagelse, og nogle har sagt, at de vil stemme for regeringens forslag og ikke for vores. Vi mener ikke, der er nogen større afstand mellem de to forslag. I substansen er der i hvert fald ingen forskel, sådan som vi ser det, uanset om vi stemte for lovforslag nr. L 43 eller ej, og derfor har vi faktisk besluttet at stemme for regeringens forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 43 af Else Marie Mortensen (S) og Elisabeth Arnold (R) (se foran) vedtoges med 97 stemmer (S, V, KF, SF, DF, CD, RV, FP og KRF) mod 4 (EL).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 42 af Tove Videbæk (KRF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.44

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Forespørgsel nr. F 28:

Forespørgsel til økonomiministeren og forskningsministeren:

»Hvad kan ministrene oplyse om dansk atomkraftpolitik i EU (Euratom) og European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), herunder særligt om den danske regerings holdning til planerne om færdiggørelse af 2 atomreaktorer i Ukraine?«

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL).

(Forespørgslen anmeldt 27/1 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 3/2 99).

Begrundelse

Keld Albrechtsen (EL):

Om få uger, altså sandsynligvis allerede her i marts – det kan ministeren jo måske oplyse mere om – vil EBRD-banken tage stilling til, om den vil yde lån til færdiggørelsen af to atomreaktorer i Ukraine i Rivne og Khmelnytsky.

Dagbladet Politiken har i en ledende artikel betegnet omstændighederne omkring den her sag som en atomskandale, og i den ledende artikel den 11. januar sluttet der med ordene:

»Den danske regering bør bruge sin permanente repræsentation i EBRD og medlemskabet af EU til at standse det vanvittige reaktorprojekt.«

Den her sag handler om en uskøn sammenblanding af stormagtsinteresser og hensynet til store vestlige atomkraftselskaber, som vil tjene penge på den ukrainske situation.

USA vil påtvinge Ukraine nye atomreaktorer, fordi alternativet er gasfyrede værker, som vil gøre Ukraine afhængigt af leverancer af gas fra russisk side. USA ønsker ikke en politisk tilnærmelse mellem Rusland og Ukraine, og derfor skal Ukraine altså påtvinges atomkraftværker. Hertil kommer så, at vestlige industriinteresser, f.eks. kraftigt bakket op af den britiske regering, der ønsker at tage hensyn til selskabet British Energy, som er et privatiseret selskab, der driver atomkraftværker, ønsker at tjene penge i Ukraine.

Sagen viser, at der er brug for at få udformet en dansk atomkraftpolitik i internationale sammenhænge. Ellers risikerer vi nemlig, at den danske regering ender i dobbeltmoral og hykleri og i en international utroværdig position.

Her i Danmark har vi jo en klar atomkraftpolitik: Vi vil ikke have det skidt, simpelt hen. Og

når vi spørger: Hvad skal væk? Så er svaret jo: Barsebäck! Men kan det virkelig passe, at hvis bare atomkraftværkerne placeres så tilstrækkelig meget længere væk fra Danmark, at det er andre befolkninger, som må løbe den store risiko, ja, så har den danske regering en anden holdning, så kan man godt støtte atomkraftværker?

Hvorfor skulle det pludselig være forsvarligt, at man bygger atomkraftværker i Ukraine, når vi over for svenskerne hævder, at det ikke er forsvarligt at have et atomkraftværk liggende 20 km fra København?

Den her sag handler også om almindelig, simpel anstændighed. Derfor håber jeg selvfølgelig på, at den her debat vil føre til en beslutning om, at Danmark stemmer nej til de bevilninger til færdiggørelse af de to atomkraftblokke i Ukraine.

Besvarelse

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg vil gerne takke for denne anledning til, at vi her i Folketinget kan få lejlighed til at drøfte, hvordan vi fra dansk side skal forholde os til usikre a-kraftværker i Central- og Østeuropa, især Tjernobyloværket i Ukraine.

Regeringen har allerede besvaret flere spørgsmål om sagen, og jeg kan henvise til svar på spørgsmål fra hr. Keld Albrechtsen, stillet den 11. januar og den 11. februar i år.

I 1986 skete den frygtelige katastrofe på Tjernobyl. En af reaktorerne på værket nedsmeltede, og radioaktivt støv spredtes over store dele af Europa.

Det har hele tiden været den danske regerings holdning, at det er en meget vigtig miljøopgave at få lukket Tjernobyl og i øvrigt også andre usikre a-kraftværker. Regeringen arbejder for at nå det mål på flere fronter: multilateralt i regi af EU og Østbanken, EBRD, og bilateral gennem dansk miljøstøtte.

Det vil være en markant miljømæssig forbedring at få afviklet Tjernobyl-reaktorerne, som efter alle internationale vurderinger tilhører en meget risikabel type. Ulykken i 1986 demonstrerede netop, hvor farlige de er. Som en reaktion på den tragiske ulykke har det internationale samfund udfoldet store bestræbelser for, at en tilsvarende ulykke forhindres i at opstå igen.

Som et led heri indgik G7-landene, dvs. de store industrilande, en aftale, der hedder